

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Всеукраїнська асоціація філософії права
і соціальної філософії**

**ФІЛОСОФСЬКІ, МЕТОДОЛОГІЧНІ
ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА**

**Матеріали
VII Всеукраїнської науково-теоретичної конференції
(Київ, 11 листопада 2017 року)**

**Київ
2017**

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Всеукраїнська асоціація філософії права
і соціальної філософії

ФІЛОСОФСЬКІ, МЕТОДОЛОГІЧНІ
ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА

Матеріали
VII Всеукраїнської науково-теоретичної конференції
(Київ, 11 листопада 2017 року)

Київ
2017

УДК 340.115
Ф564

Редакційна колегія:

Черней В. В., ректор НАВС, доктор юридичних наук, професор;

Костицький М. В., професор кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, член-кореспондент НАПН України, заслужений юрист України;

Гусарев С. Д., перший проректор НАВС, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;

Чернявський С. С., проректор НАВС, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України;

Кудерміна О. І., завідувач кафедри юридичної психології НАВС, доктор психологічних наук, доцент;

Кушакова-Костицька Н. В., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, заслужений юрист України;

Кравець В. М., завідувач кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС, кандидат юридичних наук, доцент;

Павлишин О. В., професор кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ від 25 жовтня 2017 року (протокол № 2)

Матеріали подано в авторській редакції. Редакційна колегія не завжди поділяє висловлені позиції та не несе відповідальності за їх зміст

Філософські, методологічні та психологічні проблеми права [Текст]: матеріали VII Всеукр. наук.-теорет. конф. (Київ, 11 листоп. 2017 р.) / [редкол.: В. В. Черней, М. В. Костицький, С. Д. Гусарев та ін.]. – Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 498 с.

УДК 340.115

© Національна академія внутрішніх справ, 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА Черней В. В.	17
---	----

НАУКОВІ ДОПОВІДІ

Александров Д. О., Охріменко І. М. ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ СУЧАСНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО УМОВ ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	20
Андрєв Д. В. КОМУНІКАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ З ЛЕГІТИМІЗАЦІЇ ВЛАДИ МЕХАНІЗМАМИ НОВІТНІХ ЗМІ	24
Андрієнко О. В. ВІРТУАЛІЗАЦІЯ ЛЮДСТВА ЯК ВИКЛИК ДЛЯ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕРНЕТУ, СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ І ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	27
Антіпова О. П. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР СВОБОДИ СЛОВА	32
Бандура О. О. ПРАВОВІ АНТРОПОЛОГІЯ, ПРАКСЕОЛОГІЯ ТА АКСІОЛОГІЯ: ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ	34
Білецька Н. І. САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРИДАТНОСТІ ДО ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	37
Боднарук М. І. АКСІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	40
Бреус Є. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЕРІЙНОГО ВБИВЦІ	42

Бровко Н. І. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ МІСЦЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ В СИСТЕМІ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ В ПЕРІОД СОЦІАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	45
Весна О. О. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ	48
Власенко С. Б. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДЕЗАДАПТОВАНОСТІ ПІДЛІТКІВ ІЗ НЕБЛАГОПОЛУЧНИХ СІМЕЙ.....	51
Вовк В. М. ПРАВО І СТРАХ	54
Вороніна І. М. СТАНДАРТИ І ПРИНЦИПИ ВІДОМЧОЇ НОРМОТВОРЧОСТІ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ.....	57
Галустян О. А. МОДЕЛЬ «ВЕТАРІ ВОХ» ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОЇ НЕНАСИЛЬНИЦЬКОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	60
Гвоздік О. І. ЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДОКАЗОВОСТІ.....	63
Герасименко О. А. ПЕРСПЕКТИВА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКІВ-ДЕЛІНКВЕНТІВ.....	66
Геревич М. О. ІДЕЇ ЗАЛЯКУВАННЯ ТА ВИПРАВЛЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ У ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІЙ КОНЦЕПЦІЇ ПОКАРАННЯ Й. Г. ФІХТЕ.....	70
Гришук В. К. ЗЛОВЖИВАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ ЯК ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВА ПРОБЛЕМА	72

Гришук О. В. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ ВИМІР ПРИНЦИПІВ ПРАВА	76
Гультай М. М. КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	80
Демидова І. А. ЦЕННОСТНІЕ ОСНОВАНИЯ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ОБЩЕСТВА: ФИЛОСОФСКО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ	85
Десятник В. О. ПРОБЛЕМА МЕТОДУ ПРАВОНАВЧОЇ НАУКИ.....	89
Дідковська-Бідюк М. В. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТА ПРОФАЙЛІНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	93
Доценко В. В. ПСИХОЛОГІЧНІ РЕСУРСИ ПОДОЛАННЯ СТРЕСОВИХ СИТУАЦІЙ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ НА ЕТАПІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	96
Дрозд В. І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФЕНОМЕНОЛОГІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	100
Дручек О. В. ЕКОНОМІЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТЛУМАЧЕННЯ.....	104
Дурдинець М. Ю. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ВИЯВІВ СЕПАРАТИЗМУ В ЄВРОПІ	108
Духневич В. М. ДЕЯКІ НЕГАТИВНІ ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ КРАЇНИ	111
Євтушенко В. І. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ПОРТРЕТА СУЧАСНОГО ХАКЕРА	115
Загурський О. Б. ПРАВОВІ ЗАСАДИ КОНСАЛТИНГУ В УКРАЇНІ.....	119

Землянська О. В. СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК КОМПЛЕКСНИЙ МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПРАВОВОМУ ПОЛІ	121
Ібрагімов М. М. ФЕНОМЕНОЛОГІЯ ПРАВА В ДИСКУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ	125
Івченко Ю. В. ОНТОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПІЗНАННЯ ПАТРІОТИЗМУ	130
Казміренко В. О. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА СВІДОМІСТЬ ПІДЛІТКА	133
Казміренко Л. І. ЮРИДИКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КОМЕНТАР ДО СТ. 20 КК УКРАЇНИ	135
Калиновський Б. В. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ МІСЦЕВОЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	139
Камінська Н. В. БАГАТОАСПЕКТНІСТЬ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ПІДГРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	142
Клюєва Ю. О. АВТОРИТЕТ ДОКТРИНАЛЬНОГО ТЛУМАЧЕННЯ ПРАВА	145
Колінько О. О. МЕХАНІЗМ ВІКТИМНОЇ ПОВЕДІНКИ СУЇЦИДЕНТА ПІД ЧАС ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА	147
Koliusheva O. ENGLISH ADMINISTRATIVE AND LEGAL TERMINOLOGY IN ADMINISTRATIVE LAW OF UKRAINE	151
Кондратьєв І. М. ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА	154

Кондратюк-Антонова Т. В. НАУКОВЕ ЗНАЧЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЮРИДИЧНОЇ КОМПАРАТИВІСТИКИ.....	157
Корибські А. Г., Чіслова Т. М. ПРОБЛЕМИ АНАЛІЗУ МЕТОДІВ УХВАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ РІШЕНЬ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ КОМЕНТАР	160
Костицький М. В. ОНТОЛОГІЧНА ПОТРЕБА КОРЕКЦІЇ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ ЯК СКЛАДОВИХ ПРАВОВОГО СТАТУСУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	165
Косьмій М. М. МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ЦІННОСТІ В МІСТОБУ ДІВЕЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ.....	168
Кочубейник О. М. СОЦІАЛЬНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ: ДИСКУРСИВНА ІНТЕРВЕНЦІЯ У СФЕРУ ПРАВА	172
Кошинець В. В. МЕЖІ КОМПЕТЕНЦІЇ ЕКСПЕРТА-ПСИХОЛОГА.....	174
Кравець В. М. ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ ПОНЯТТЄВОГО КОНСЕНСУСУ	178
Кравчук С. Л. ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ, ДУХОВНІСТЬ І НЕКОНСТРУКТИВНІ ФОРМИ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ В ПОЛІТИКО-ПРАВОВІЙ СФЕРІ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ	182
Кресін О. В. УЧЕННЯ ПРО ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДИКИ ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВОГО АНАЛІЗУ В ПРАЦЯХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УЧЕНИХ-ЮРИСТІВ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХVІІІ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ	186
Кудерміна О. І. ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНІ ПОГЛЯДИ В ПЛОЩИНІ СУЧАСНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	190

Кумела Т. А. ПРАВОВА КАРТИНА СВІТУ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТЛУМАЧЕННЯ	192
Кухтіна І. М. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	195
Кушакова-Костицька Н. В. ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ РАКУРС	198
Лаврик Г. В. ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕЯ НАРОДНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ ТА ЇЇ НАПОВНЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЮ СКЛАДОВОЮ	201
Ландіна А. В. АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК СУБ'ЄКТА ЗЛОЧИНУ В МЕЖАХ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	205
Левченко Н. О. ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІЛНИЧНОГО ОФІЦЕРА ПОЛІЦІЇ ЯК ПРОБЛЕМА ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	207
Лемик Р. Я. ЕКСПЕРТИЗА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗА НОВИМ ЦИВІЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ	210
Ленська Л. В. ЯК НЕ СТАТИ ЖЕРТВОЮ ГРАБЕЖУ	214
Липовець Ю. О. РЕГУЛЯТИВНА ФУНКЦІЯ ПРАВОВИХ ЦІННОСТЕЙ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА	219
Лінник А. О. ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ	222
Лісун С. Л. ДОВІРА ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ПРИНЦИП ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З НАСЕЛЕННЯМ	226

Лукашенко М. Ю. ОСОБИСТІСНА ТРИВОЖНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПОВЕДІНКИ В КОНФЛІКТНІЙ СИТУАЦІЇ	230
Луцький А. І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ІДЕОЛОГІЇ ЯК РЕГУЛЯТОРА СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН	233
Луцький М. І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ ЗУНР	237
Макаренко Л. О. ПРАВО ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ	241
Мамчин П. І. РЕФОРМИ СОЛОНА АФІНСЬКОГО ЯК ВИЯВ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ІДЕЙ ПРАВСУДДЯ В АФІНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ	246
Мартенко О. Л. РОЛЬ МОТИВУВАЛЬНИХ ЧИННИКІВ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ СУЧАСНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	249
Марчак В. Я., Шувальська Л. Р. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ДЕЯКИХ ОБСТАВИН КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ НА СУД ПРИСЯЖНИХ.....	253
Маслак О. О. ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ПОГЛЯДИ С. ОРІХОВСЬКОГО В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЙ	255
Медведев В. С. КАТЕГОРІЯ «ОСОБИСТІСТЬ» У СУЧАСНІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ЮРИДИЧНІЙ ПСИХОЛОГІЇ.....	260
Меленко О. В. ПРОБАЦІЯ ЯК ФОРМА СОЦІАЛЬНОГО ТА ПСИХОЛОГО-ПРАВОВОГО КОНТРОЛЮ	263
Меленко С. Г. ОБҐРУНТУВАННЯ ФЕНОМЕНОЛОГІЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ У ТВОРЧОСТІ АНАКСІМАНДРА МІЛЕТСЬКОГО.....	266

Михайленко Р. В. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК УМОВА СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ РІВНОСТІ	269
Мілорадова Н. Е., Твердохлебова Н. Є. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ТРАНСФОРМАЦІЙ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ	271
Мозоль Н. І. ГОЛОВНІ НАПРЯМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ОНОВЛЕННЯ ГАРАНТУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ І ПОЛІТИЧНИХ ПРАВ ТА СВОБОД	275
Мороз Л. І., Яковенко С. І. УЯВЛЕННЯ ПРО ЗАКОННІСТЬ І СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЯК СКЛАДОВІ ПРАВОСВІДОМОСТІ.....	277
Москаленко Т. В. ФОРМУВАННЯ НЕРВОВО-ПСИХІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО	280
Мураненко К. Ю. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	283
Никоненко Л. В. АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПАТЕРНАЛІСТИЧНИХ НАСТАНОВ ОСОБИСТОСТІ	285
Новікова К. М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ РЕЦИДИВИСТА З НАСИЛЬНИЦЬКОЮ СПРЯМОВАНІСТЮ	288
Носенко О. В. ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ЯК АКТУАЛЬНА ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	291
Омельченко В. Ю. PHILOSOPHIA PERENNIS ЯК МЕТОДОЛОГІЯ «РОЗУМНОГО ПІЗНАННЯ» ФІЛОСОФІЇ ПРАВА	295
Оніщенко Н. М. ЛЮДИНА І ПРАВО: КОНТЕКСТ СЬОГОДЕННЯ	299

Осалько О. Ю. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ СТАНОВЛЕННЯ ПОЛІТИКО-ПРАВОВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	302
Островська Б. В. ПРАВО БУТИ ЛЮДИНОЮ І ПРАВО НА ЖИТТЯ	305
Павленко С. О. АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ В УКРАЇНІ.....	307
Павлишин О. В. ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ І СТРУКТУРА СЕМІОТИКИ ПРАВА	311
Пакліна Т. О. ПСИХОЛОГІЧНА СУТНІСТЬ МОТИВАЦІЇ НЕОБЕРЕЖНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	315
Палюх А. Я. ЧУТКИ ЯК ВИЯВ МАСОВОЇ СВІДОМОСТІ ГРОМАДЯН.....	319
Пампура І. І., Ярема Н. Ю. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД АСПЕКТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛІЦІЇ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	322
Панкевич О. З. ПРАВО НА ПРИВАТНІСТЬ: ЕВОЛЮЦІЯ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ПІДХОДІВ СТРАСБУРЗЬКОГО СУДУ	325
Петрова Г. М. КОНЦЕПТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ЖИТТЄВИЙ СВІТ	329
Пилипишак О. Л. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ПЛЮРАЛІЗМУ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ «НОВОГО ГУМАНІЗМУ»	332
Підболячний М. В. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ЯК СКЛАДОВА СПОСОБУ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕТНІЧНИХ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ	336

Подік І. І. ФУНДАТОРИ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВОЇ ДУМКИ В УКРАЇНІ КІНЦЯ ХХ СТОЛІТТЯ (М. В. КОСТИЦЬКИЙ, М. М. ІБРАГІМОВ, Б. Ф. ЧМІЛЬ).....	339
Радухівська Л. Л., Ногіна К. О. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО ВИЯВЛЕННЯ НЕПРАВДИВИХ ПОКАЗАНЬ СВІДКІВ І ПОТЕРПЛИХ.....	344
Радченко К. А. ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІЙСЬКОВОГО ЮРИСТА	349
Рибик Л. А. ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ	353
Рівчаченко О. А. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ МЕТОДОЛОГІЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	356
Роговенко М. М. ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ І ЦІННОСТЕЙ У КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН	359
Романенко О. В. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ НА ЕТАПІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	363
Романюк Б. В. ФІЛОСОФІЯ СЛІДЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Й НОВЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ	367
Севрук В. Г. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ ЕТНІЧНИМ ОРГАНІЗОВАНИМ ЗЛОЧИННИМ УГРУПОВАННЯМ	371
Сердюк І. В. КОРЕЛЯЦІЯ ПРАВОВИХ І МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	374

Сидоренко О. Ю. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОПІНГ-ПОВЕДІНКИ У ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	378
Сидорчук Ю. М. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	382
Симон Ю. С. МЕТОДОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА КАТЕГОРІЙНЕ ОПРЕДМЕТНЕННЯ АКСІОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ У ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	385
Сіверс З. Ф. ПОЛІТИКО-ПРАВОВА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК СТАНОВЛЕННЯ ПОЛІТИКО-ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ.....	389
Сімакова С. І. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОБАЦІЇ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ	392
Сліденко І. Д. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕНЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ.....	395
Сокрут В. М. ФЕНОМЕН ІНФОРМАЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ФІЛОСОФСЬКОГО ТА ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	398
Стецюк П. Б. КОНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК У СУЧАСНОМУ СВІТІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	401
Строїч В. В. ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФАЙЛІНГУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	403
Стус В. І. ІДЕЯ ВЗАЄМООБУМОВЛЕНОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ НАЦІЇ ТА ПРАВА	407

Тетюшева О. Ю. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ТА СЛІДЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	410
Тимошенко В. І. СВОБОДА ОСОБИСТОСТІ У ФІЛОСОФІЇ М. О. БЕРДЯЄВА.....	413
Тихомиров О. Д. ФІЛОСОФІЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ.....	417
Ткачук І. Д. СПІВВІДНОШЕННЯ РЕЛІГІЇ, МОРАЛІ ТА ПРАВА ЯК ФОРМ РЕГУЛЯЦІЇ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН	420
Тюріна О. В. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОРІВНЯННЯ	424
Федушак-Паславська Г. М. ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ПІДХІД В ІСТОРИЧНО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	427
Харченко С. В. УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО МОВНОГО ВПЛИВУ В ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	430
Холоба О. І. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «МІЖНАРОДНИЙ ПРАВОВИЙ СТАНДАРТ»	434
Хохліна О. П. ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ В ЮРИДИКО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ПОЯСНОВАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ, ЩО ПОХОДЯТЬ ІЗ ФІЛОСОФІЇ.....	437
Цільмак О. М. КЛАСИФІКАЦІЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ ШЛЯХОМ СЕЛЕКЦІЇ ТА СІМПЛІФІКАЦІЇ	441
Чебукіна О. Г. ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ ТЕРОРИСТА	443
Черниш Т. О. ЗНАЧЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	446

Черновський О. К. ПРАВОВЕ МИСЛЕННЯ ЯК СПЕЦИФІЧНА РИСА ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	448
Чміль Б. Ф. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПРАВОВИХ І РЕЛІГІЙНИХ НОРМ ЯК РЕГУЛЯТОРІВ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЇ	450
Чорноус Ю. М. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ЕМПІРИЧНИЙ РІВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	453
Шаповалова І. О. ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ ВИКОНАВЦІВ.....	456
Шевченко А. О. ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ МЕТОД У ДОСЛІДЖЕННІ СТАТУСУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	460
Шевчук Р. М. МЕТАФІЗИЧНІ СКЛАДОВІ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ	462
Шумейко О. В. АСПЕКТИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ СУЧАСНОЇ СІМ'Ї В УКРАЇНІ	465
Юрчук О. Ф. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРЕВЕНТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	468
Яремчук В. В. ДАВНЬОГРЕЦЬКІ ВИТОКИ ФЕНОМЕНОЛОГІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	472
Яровий Д. О. СОЦІАЛЬНІ МЕДІА ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ЗАГОСТРЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ПРОТИСТОЯННЯ	475
Гальонкіна Ю. С. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ У ДОСЛІДЖЕННІ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	478
Троян Ю.А ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ..	481

Марченко І.О.
СЕЛФІ ЯК НОВИЙ РІВЕНЬ РОЗВИТКУ НАРЦИСИЗМУ ... 485

ЮВІЛЕЙНІ ЕСЕ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО З НАГОДИ 70-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ
АКАДЕМІКА М. В. КОСТИЦЬКОГО 489

Кельман М. С.
ДИРИГЕНТ НАУКИ 490

Токарська А. С.
МЕТОДОЛОГІЯ ЖИТТЯ І НАУКОВОЇ ТВОРЧОСТІ
АКАДЕМІКА М. В. КОСТИЦЬКОГО 495

Конопацька О. М.
КОСТИЦЬКОМУ МИХАЙЛУ ВАСИЛЬОВИЧУ 498

Підвищення рівня гуманістичності Основного Закону надасть можливість: розширити й змістовно збагатити конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні; підвищити реалістичність громадянських та політичних прав і свобод; узгодити рівень захищеності людини з міжнародними стандартами; забезпечити формування і розвиток громадянського суспільства в контексті посилення його відповідальності за забезпечення прав і свобод людини; підвищити ефективність механізмів забезпечення та контролю за дотриманням прав і свобод людини; зобов'язати державу, її органи створювати належне ресурсне забезпечення дотримання таких прав і свобод; тобто створити умови для прозорого й відповідального ставлення держави до її головного обов'язку – утвердження та забезпечення прав і свобод людини.

Мороз Людмила Іванівна, провідний науковий співробітник відділу організації наукової роботи Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор;

Яковенко Сергій Іванович, професор кафедри психології та педагогіки Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор

УЯВЛЕННЯ ПРО ЗАКОННІСТЬ І СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЯК СКЛАДОВІ ПРАВОСВІДОМОСТІ

Підміна законності революційною доцільністю, яка відбулася в Росії сто років тому, призвела до створення тоталітарної каральної системи, яка швидко нищила не тільки не згодних із владою, а й власну політичну еліту.

Перебудова та розпад СРСР, розбудова України як незалежної держави супроводжувалися спробами побудови правової держави й громадянського суспільства на засадах гуманізму та соціальної справедливості [1; 2], у якій законність мала відповідати європейським стандартам [3; 4]. Політична криза, корупція й саботаж реформ блокували досягнення цієї мети.

Для вчених ще з античної доби питання співвідношення законності та справедливості мало ключове значення. Політико-правові погляди на феномен справедливості та законності до цього часу характеризуються як неоднозначні: констатуємо відсутність єдиного концептуального підходу науковців і поширення правового нігілізму на рівні суспільної та індивідуальної свідомості [5].

Проблему співвідношення законності та справедливості досліджували Б. Б. Аверьянов, С. С. Алексєєв, В. В. Булгаков, В. О. Васильчук, В. Г. Графський, О. В. Гришук, Н. В. Добренька, О. Гьоффе, А. І. Екімов, А. М. Колодій, С. І. Максимов, В. С. Нерсєсянц, С. П. Погребняк, Дж. Ролз, В. Д. Росс, В. В. Самохвалов, О. В. Скрипнюк, О. М. Тарасишина, О. І. Троян, О. О. Уварова, Г. Л. Харт та ін. В Україні цю проблему вивчали із середини ХІХ ст. такі вчені, як Б. Кістяківський, К. Неволін, В. Незабитовський, М. Пилянкевич, Є. Спекторський, Є. Трубецький, П. Юркевич та ін. У ХХ ст. дослідження проводили С. Дністрянський, Р. А. Калужний, М. І. Козюбра, М. В. Костицький, Г. В. Мальцев, Л. Окіншевич, Ю. Панейко та ін.

Наявний рівень довіри громадян до суб'єктів законотворення та правозастосування низький. Його підвищення вимагає реалізації принципу верховенства права, зняття недоторканності з окремих категорії громадян. Для цього виявилось недостатнім прийняття МВС України цільових програм формування позитивного іміджу міліції чи прийняття Верховною Радою України 2014 року Закону «Про відновлення довіри до судової влади в Україні». Довелося проводити люстрацію серед правників, здійснювати судову реформу, яку складно оцінити як досконалу. Про загалом низьку якість правотворчої діяльності можна говорити, аналізуючи проект закону про судову реформу, поспіхом прийнятого в жовтні 2017 року за наявності понад 4 тис. зауважень і доповнень, що свідчить про конфлікт інтересів політичних сил, відсутність у суспільстві консенсусу з принципових питань правозастосування.

В Україні спостерігається низький рівень розвитку правосвідомості на рівні суспільної та індивідуальної свідомості, рівень правовою культурі незадовільний навіть серед юристів. Масовий правовий нігілізм у молодіжному середовищі, зневіра щодо правової захищеності громадян і вибірковість правосуддя загрожує державній безпеці. У ЗМІ

наполегливо поширюють уявлення про корумпованість судів і бездіяльність правоохоронців, що формує відчуття безкарності та всюдозволеності в одних, і безпорадності в інших. Справедливому праву протиставляється право сили, а прикладом для громадян стають політичні (а не моральні) лідери, які нехтують нормами моралі, міжнародного права, міждержавними угодами, національним законодавством.

Проблема зв'язку законності та справедливості є не тільки предметом дискусій фахівців із філософії права: її досліджують політологи та соціологи, педагоги і психологи в контексті нормативної регуляції поведінки, трансформації соціальних норм моралі та права в групові й індивідуальні норми поведінки.

Під час взаємодії люди вибірково використовують значення й норми справедливості, застосовуючи чотири основні підходи – соціетальний, груповий, індивідуальний і ситуаційний [5].

Вплив на правосвідомість суспільства й окремих груп визначається суперечністю соціальних макро- і мікронорм, специфічним розумінням справедливості стосовно себе й байдужості до утиску інших людей. Впливають на неї також особливості ціннісно-мотиваційних установок, параметри конкретних ситуацій, які визначаються цілями взаємодії і вірогідністю їх досягнення, статусом фігурантів, їхніми стосунками. Тобто люди використовують ті значення справедливості, які відповідають груповим нормам і дають змогу їм досягти поставленої мети або зберегти стосунки.

Опитування, проведені нами серед учнів старших класів і студентів, зокрема й майбутніх юристів, свідчать, що вища юридична освіта сприяє повазі до законності, але знижує повагу до справедливості рішень, що приймають у сфері правотворчості чи правозастосування. Юристи не дбають про аргументованість і схвалення рішень громадянами, орієнтуються переважно на думку референтного професійного середовища.

Неосвічені в питаннях права школярі та студенти справедливою вважають не рівність прав, а примітивну «зрівнялівку». Поширеною стала побутова агресивність, ксенофобія. Підлітки не зважають на права оточуючих, але завзято захишають власні; толерантність вважають ознакою слабкості та безпринциповості.

Розмаїття тлумачень справедливості та його впливу на взаємодію між людьми є однією з основних причин соціальних

конфліктів. Для їх вирішення необхідне комплексне міждисциплінарне дослідження наявних розбіжностей між науковими поглядами та реаліями життя, розроблення узгоджених критеріїв справедливого і несправедливого, удосконалення законодавства, правозастосовної діяльності й гармонізації суспільних відносин економічними, політичними та виховними засобами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 Алексеева Т. А. Справедливость как политическая концепция / Т. А. Алексеева. – М., 2001. – 241 с.

2. Боннер А. Т. Законность и справедливость в правоприменительной деятельности / А. Т. Боннер. – М.: Рос. право, 1992. – 309 с.

3. Бентам И. Введение в основания нравственности и законодательства / И. Бентам. – М.: РОССПЭН, 1998. – 415 с.

4. Графський В.Г. Законність і справедливість як сталі ціннісні очікування та орієнтири в історії законодавства і законотворчості / В. Г. Графський // Філософія права і загальна теорія права. – 2012. – № 2. – С. 139–147.

5. Зараева Л. В. Социальная справедливость как феномен массового сознания: сравнительный социокультурный анализ: автореф. дис. ... канд. социол. наук / Зараева Л. В. – М., 2008. – 18 с.

Москаленко Тетяна Вікторівна, здобувач ступеня вищої освіти магістр Національної академії внутрішніх справ

ФОРМУВАННЯ НЕРВОВО-ПСИХІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Діяльність працівників Національної поліції насичена різноманітними екстремальними ситуаціями, під час яких бракує часу для прийняття раціональних рішень і їх реалізації. Під впливом сильних подразників домінують негативні емоції, підвищується відповідальність і необхідність застосування адекватних заходів. Така діяльність потребує збереження та відновлення психічних адаптаційних резервів організму, що обумовлює розвиток у поліцейських, поряд із низкою

Наукове видання

ФІЛОСОФСЬКІ, МЕТОДОЛОГІЧНІ
ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА

Матеріали

VII Всеукраїнської науково-теоретичної конференції
(Київ, 11 листопада 2017 року)

Відповідальний упорядник *Т. А. Кумеда*

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої
продукції Дк № 4155 від 13.09.2011.

Підписано до друку 25.10.2017. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Обл.-вид. арк. 30,50. Ум. друк. арк. 28,36.

Тираж 50 прим.
